

Nisan, **Otizm**
farkındalık ayı...

Otizm
Platformu

Otizmiyim,
ben de vatandaşım!

2 Nisan günü, “**Dünya Otizm Farkındalık Günü**” (2nd April, World Autism Awareness Day) olarak Birleşmiş Milletler tarafından 2008’de tüm dünyada otizm konusunda farkındalık yaratmak ve sorunlarına çözüm bulmak amacıyla ilan edilmiştir.

2 Nisan’da başlayan “**Otizm Farkındalık Ayı**” çerçevesinde tüm dünyada otizmle ilgili araştırmaların teşvik edilmesi ve bilinirliğin artırılarak, erken teşhis ve tedavinin yaygınlaştırılması hedefleniyor.

Otizm Nedir?

Otizm, doğuştan gelen, beyin ve sinir sisteminin farklı yapısından ya da işleyişinden kaynaklandığı kabul edilen nörolojik bir bozuluktur. Başkalarıyla etkileşimde bulunmayı engelleyen ve kişinin kendi iç dünyasıyla baş başa kalmasına yol açan otizm, genellikle 3 yaştan önce ortaya çıkarak, **bireylerin sosyal iletişim, etkileşim ve davranışlarını olumsuz olarak etkilemektedir.**

Tüm dünyada tanılama bilimselliği kabul edilen DSM- IV/V ölçütlerine göre 2009 itibarı ile ABD başta olmak üzere bir çok ülkede **otizm teşhisi 100 çocukta bire**, kızlara nazaran hastalığın 3/4 oranında daha yoğun görüldüğü erkek çocuklarda ise **94 çocukta bire** kadar çıkmaktadır. **Dünyada son yıllarda şeker, kanser ve AIDS dahil olmak üzere bir çok hastalıktan daha fazla sayıda otizm teşhisi alınmaktadır.** Ülkemizde istatistiki yetersizlik nedeniyle, 1/150 oranı temel alınarak tüm ülke nüfusu içinde **yaklaşık 500.000 otizmlili birey** olduğu varsayılırken, **0-14 yaş grubunda 125.000** civarında otizmlili çocuk olduğu öne sürülebilir.

Otizmin bugün için kabul edilen en önemli tedavi aracı, erken yaşta verilmeye başlanan yoğunlaştırılmış ve bireyselleştirilmiş özel eğitimdir. Erken yaşta tanı alarak, doğru yöntemlerle ve yoğun şekilde özel eğitim alan otizmlili çocukların **yansına yakını**, otizme özgü sorunların çoğundan uzaklaşabilmekte, genel eğitim düzeni içinde okula gidebilmekte ve yaşlılarının sahip oldukları becerileri edinerek bağımsız bir birey olarak toplumda yerlerini alabilmektedirler.

Türkiye’deki otizmlili bireylerin ekonomik, sosyal ve kültürel hayata tam katılımlarının sağlanması amacıyla bu alanda çalışan önde gelen 17 sivil toplum örgütünün oluşturduğu bir sivil toplum hareketi olan **Otizm Platformu**’ndaki örgütler ağırlıklı olarak otizmden birincil derecede etkilenen aile bireylerinden oluşuyor.

Otizm Platformu, otizmle ilgili toplumsal bilinçlendirme, bilgilendirme ve yapılandırma çalışmaları ile otizmlili bireylerin yeterli erken teşhis, yoğun eğitim ve tedavi olanaklarına sahip olmaları için lobi faaliyetleri ve iletişim çalışmaları gerçekleştiriyor.

Otizm Platformu’nu Oluşturan Sivil Toplum Örgütleri

Ankara Otistik Bireyler Derneği - **ANOBDER**, Ankara
Antalya Otistik Bireyler Spor Kulübü Derneği - **ANTOBDER**, Antalya
Asperger Sendromu ve Otizmle Hayat Derneği - **ASPERDER**, İstanbul
Bursa Otistik Çocuklar Eğitim ve Dayanışma Derneği - **BOÇED**, Bursa
İLGI Otistik Çocukları Koruma Derneği, Ankara
Kocaeli Otistik Çocuklar Derneği - **KOÇDER**, Kocaeli
Konya Otistik Çocuklar ve Aileleri Yardımlaşma Derneği - **KOÇAYDER**, Konya
Otistik Çocukları Eğitim ve Yaşatma Derneği - **OÇEYDER**, Edirne
Otistik Çocukları Koruma ve Yönlendirme Derneği - **ODER**, İzmir
Otistikler Derneği, İstanbul
Otizmle Mücadele Eden Aileler Derneği - **OMAD**, İstanbul
Rize Otizmle Mücadele ve Eğitim Derneği - **ROMED**, Rize
Emiralem Sabahat Akşiray Otistik Bireyler Destekleme Derneği - **SAOBDER**, İzmir
Sakarya Otizmle Yaşam Derneği - **SOYDER**, Sakarya
Tekirdağ Otistik Çocukları Koruma Derneği - **TOÇOKDER**, Tekirdağ
Türkiye Otistiklere Destek ve Eğitim Vakfı - **TODEV**, İstanbul
Türkiye Tohum Otizm Erken Tanı ve Eğitim Vakfı - **TOHUM**, İstanbul

www.bendevatandasim.com | www.otizmplatformu.org
info@otizmplatformu.org

Otizmiyim,
ben de varım!

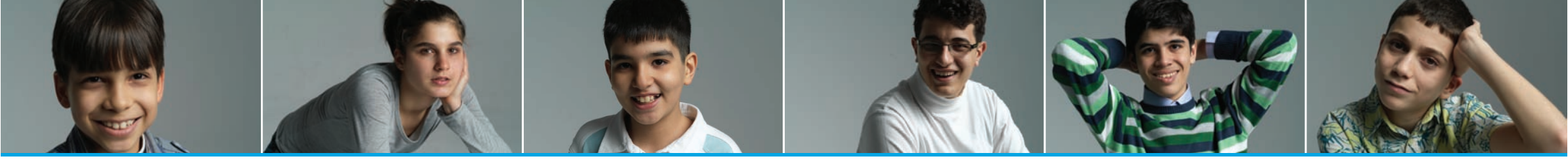
www.bendevatandasim.com

www.otizmplatformu.org | info@otizmplatformu.org

Otizliyim, ben de vatandaşım!

Otizliyim, ben de varım!

Erken Tanının Önemi

Erken tanılama, otizmin tedavisinde hayati önem taşımaktadır. Bilindiği gibi, otizmin bugün için kabul edilen **en önemli tedavi aracı, erken tanı ile birlikte başlayan yoğunlaştırılmış ve bireyselleştirilmiş özel eğitimidir**. Bilimsel olarak erken yaşta çocuk için kanıtlanmış yoğun eğitim süresi haftada bireysel ve grup eğitimi olarak 40 saattir.

Eğitim

Otizli bireylerin eğitimlerinin nitelik ve nicelik olarak yetersiz kalması, hayat standartlarını önemli ölçüde etkilemektedir. Eğitim herkesin temel vatandaşlık hakkı olarak Anayasa ile güvence altına alınmıştır. "Eğitimde eşitlik" ilkesi gereğince, otizli bireylerin de diğer akranlarıyla eğitime eşit oranda ve şartlarda katılması ile yaş gruplarına uygun müfredat ve program eksikliklerinin giderilmesi gerekmektedir.

Erken çocuklukta özel eğitim

Erken ve yoğun eğitimle müdahale için program geliştirilmesi ve otizm bilgisine sahip eğitim uzmanları yetiştirilmesi gerekmektedir.

Okul öncesi eğitim

Özel eğitim alan çocuklar için okul öncesi eğitim zorunludur. Ancak otizli çocuklar okul yönetimlerinin, eğitimcilerin ve diğer velilerin istememesi ile okul öncesi eğitime alınmamaktadır. Bu konuda farkındalık ve bilgilendirmenin yanı sıra yaptırımlar hazırlanmalıdır.

Kaynaştırma Eğitimi

Kaynaştırma eğitimi otizli bireylerin topluma entegre olabilmesi için gereklidir. Ayrıca **engelli bireylerin normal eğitim yapan okullara alınması ile diğer çocukların da çok küçük yaşlarda sosyal gerçeklerle karşı karşıya gelmesi farkındalık yaratacaktır**. Nitelikli bir kaynaştırma eğitiminin etkin biçimde uygulanarak amacına ulaşabilmesi için, okul öncesi ve ilköğretim ile birlikte başlayan süreçte okul yöneticileri, eğitimciler, diğer veliler ve diğer öğrencilerin otizmle ilgili bilgilendirilmeleri sağlanmalı ve kaynaştırma eğitiminin uygulama sorunları çözümlenmelidir.

Orta Öğretim

Günümüzde engelliler için orta öğretim, "engelliler orta öğrenim yapmasın" noktasındadır. Otizli bireyler için orta öğretim de "zorunlu" olmalı, niteliğine uygun verilecek orta öğretim ile otizli bireylerin eve kapanarak aileleri ve sorunları ile baş başa kalmalarının önüne geçilmelidir.

Kampanya fotoğraf çekimlerimizde gönüllü olan otizli çocuklarımıza ve ailelerine teşekkür ederiz...

Mesleki Eğitim

Birçok engelli grubu bireyleri, basit - rutin - vasıfsız üretim alanlarında normal insanlardan daha disiplinli çalışabilmekte, el becerisine sahip olabilmekte ve böylece daha üstün üretim ortaya koyabilmektedirler. 13 - 15 yaş ve üstündeki otizli bireylerin yetenek ve becerilerini tespit ederek onları yönlendirebilecek kariyer geliştirme uzmanları gereksiniminin karşılanması; mesleki eğitim verecek okullar ile otizlilere yönelik ÖÇEMler içinde veya bağlantılı iş okullarının açılması, mevcut iş okullarındaki meslek seçeneklerinin artırılması ivedi sorunlardır.

Fotoğraflar: Koray Erkaya, Tamer Yılmaz

İstihdam

Ülkemizde otizli bireylerin ilgi alanları ve yeteneklerine göre çalışabilecekleri iş yerleri bulunmamaktadır/az sayıdadır. Oysa ki bazı alanlarda üstün yeteneklere sahip olmalarının yanı sıra, otizli bireyler ayrıntılara dikkat eden, kurallara bağlı, dakik, titiz ve dürüst olmaları gibi özellikleri sayesinde oldukça verimli çalışabilirler. Otizli bireylerin farklı özelliklerine uygun ve performanslarına göre çalışabilecekleri iş alanları konusunda kamuoyunda farkındalık yaratılarak; korumalı / kaynaştırmalı istihdam sağlayan işyerlerinin sayısının artması için, özel sektörün daha fazla bilgilendirilmesi ve ilave teşviklere ihtiyaç bulunmaktadır.

Sosyal Hizmetler

Anne baba hayatayken bakım - barınma sorunları:

Anne-babanın hastalanması veya gerektiğinde çocuğunu bırakabilecek bir yerinin olmaması, aileyi olumsuz etkilemekte, çoğunlukla iş kaybına yol açmakta ve yoğun bir stres nedeni olmaktadır. Gündüz ve gece geçici bakım merkezleri veya sosyal yardım elemanlarının olması sorunları gidereceği gibi ebeveynlerden sonraki yaşam için de bir başlangıç olacaktır.

Anne babadan sonra bakım - barınma sorunları:

Ailesinin desteğini herhangi bir nedenle kaybetmiş olan otizli bireylerin yaşayabilecekleri şekilde düzenlenmiş kurumlar yoktur. Otizli bireylerin, otizmden etkilenme derecesine ve bağımlılık oranına uygun olarak, hayatlarını sürdürebilecekleri, bağımsız yaşama, destekli yaşama/ süpervizyonlu yaşama, yaşam evinde/köyünde yaşama gibi seçenekler hazırlanmalıdır.

Sağlık

Otizli bireyler uygulamadaki aksaklıklar nedeniyle yeterli düzeyde sağlık hizmeti alamamaktadır. Hastane gibi kalabalık ve sıra beklenen ortamlarda beklemeleri oldukça zordur. **Gözle görülen bir fiziki engelli olmaması** nedeniyle, diğer engellilere tanınan bazı öncelikler otizlilere uygulanmamakta, öncelik talep edenlere kötü muamele edildiği gözlenmektedir. Örnek vermek gerekirse, otizli bireylerin diş tedavisi genel anestezi altında ve belli donanıma sahip merkezlerde yapılabilmektedir. Anestezi altında diş tedavisinin tüm devlet hastanelerinde yapılabilmesi ile acil müdahale olanağına kavuşularak yıllarca sıra beklemenin önüne geçilebilir.